

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Szerkesztői szállítás:

Külse-monostortutca 181. sz.

Kiadó hivatal:

Középutca, Stein J. könyvkereskedése.

Hirdetési ár: 5 hasábos garmond sorért 1-szor 7 kr, 2-szor 6 kr, 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek Bécsben Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) és Hasenstein és Vogelnél (Wollzeile 9. sz.).
Pesten: Zeisler M. hirdetés felvételi irodájában (Grosse Feldgasse Nr. 30.)

Nyilvántartási cikkek sora után 20 kr. előleg befizetése mellett a szerkesztőséghez czímzendők.

Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeletik.

Egyszer a lap hetenkint háromszor, u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délen.

Előfizetési ár:

egész évre 12 frt, félévre 6 frt, évnegyedre 3 frt.

Előfizetési felhívás

„K. KÖZLÖNY”

ápril–júniusi évnegyedére.

A „K. Közlöny” előfizetési ára:

Egy évre 12 forint o. ért.

Félévre 6 „ „ „

Évnegyedre 3 „ „ „

Egy hóra 1 „ „ „

Az előfizetési pénzek kiadó Stein János-hoz (bel-középutca Stein könyvkereskedése) küldendők, hol a pontos szétküldésről gondoskodva van.

Mit csinál a baloldal?

Mit csinál a baloldal? Programra programot! Van hát már végleg megállapított programja? Még nincs! Minden héten egy új tételt tolnak hozzá, s a mi meg van, annak fele negatív, másik fele fölösleges, mert szintugy feltalálható a jobboldal programjában.

Ne tessék zokogni. Így van ez valóban. Mi legalább így látjuk, és bármely baloldali hazánkia, ki magát egy bevégzett pozitív programhoz hiszi pártérzelmei által csatolva, legyen meggyőződve, hogy tisztán elismernék az ellenkezőt, ha, mint factum, az állana előttünk.

Nem kötekedni, nem a rabulistica csergettyűjével figyelmet ébreszteni, hanem számolni akarunk őszintén.

Tehát számoljunk!

Olvasóink emlékezni fognak, hogy ez igénytelen sorok írója a minap elszánta magát kimondani, a mit oly sok ember érez, de kimondani albiúság által visszatartatik, hogy t. i. úgy látja, miképp a baloldalnak nincs pozitív programja, hogy értjük: mit nem akar, de nem értjük, hogy mit akar, s hogyan akarja a baloldal, hogy az akarható, azaz: gyakorlati politika legyen.

Ezt az őszinte vallomást helyeselte, ezt a kimondást megerősítette jeles publicistánk Dózsa Dániel barátom is. Sülyt fektetnek rá, mert bizonyára irányomban független ember és tekintély ő.

S lön, hogy a „Hazánk”-kal e miatt szóváltásba keveredtünk, s a bal-közép ezen tisztelt főorgánja utoljára is aval fizetett ki minket, hogy: a „K. Közlöny” vezércikk-írói nevésségek teszik magukat, ha azon a veszszőparipán lovagolnak, miszerint a bal-közép programját nem értik, illetőleg abban correct és pozitív dolgot nem látnak.

Ez ugyan nem volt válasz a kérdés meritumára, s e tekintetben az egész „Straf-predigt” tartalmatlan stíl maradt. A „veszszőparipa”-ra is igen csinos cadentiával tudunk volna szolgálni.

Azonban gondolok magunkban: hiszen ha a bal-közép nem akarja megértetni magát, ha abban a boldog hitben ringatja magát, hogy programja oly kristálytisztá logikai és pozitív tartalmu valami, a mihez kétség csak a korlátoltság vagy malitia részéről férközhetik: ám lássa, az ő kára, mert való az, hogy hiányok takargatásával, kételyek fentartásával bizony egy curiosus és önálló gondolkodásu embert sem fog meghódítani, s marad pozitív és definitív — minoritásnak.

Tehát az aprópénzt szbereraktuk, a „veszszőparipát” sarokba dobtuk, s szerényen elnémulva, egyéb dolgaink után láttunk.

Azonban mi történt?

Csakhamar bekövetkezett azon pártértekezlet megtartása, melyet a bal-közép igen tisztelt vezére, Tisza Kálmán hívott össze, s megszülettek az ugynevezett bihari pontozatok: nem kell delegatio, nem kell közös miniszterium és kell (a mit a jobboldal szintugy vall) a nemzeti haderő életbeléptetése; a többire nézve a baloldal mult júniusi programjára lön utalva mindenki, a ki aláírja magát, hogy baloldalista.

S imé, épp ez a júniusi program az, melyről mi még a bihari pontozatok születése előtt koczkaztattuk azt a vallomást, hogy az nem valami tökéletes, pozitív és nem eléggé érthető.

S imé, ez a júniusi program az, melyről a bihari pontozatok enuntiólása után a „Hon” hasábjain cicero-betűkkel nyomva olvasók, hogy „a júniusi pártprogramból mindenki azt válogathatja ki, a mit akar”, hogy a mik abban a baloldal részletezett feladatai gyanánt vannak elmondva ugyanazokat a Deák-párt ugyanazokkal a szavakkal be-tetheti saját programjába a legőszintébb jó szándékkal, továbbá abban nincs logica és „a bal-közép programjának formulázását maga ez a júniusi program is kö-telességgé teszi.”

Nó, lám az a bizonyos „veszszőparipa” nem száradt a sarokban, hanem — a mire nem is gondoltunk — levelet hajtott egy baloldali lapban, mely szintén elég őszinte volt „nevésségek tétetésnek” exponálni magát, kimondván, hogy bizony még ő sem tartja bevégzettnek és tökéletesnek azt, a mit a „Hazánk” olyannak proclamál, és biz’ azt nem fölösleges formulázni, s érthetőbbé tenni.

Mint mondtuk, nem polemizálni, hanem t. olvasóinknak számolni akarván, egész historiai hűséggel egyszerűen megemlítjük, hogy Jókai fennebbi criticaí levelére Tisza Kálmán egy másik nyilvételben felkérte amazt, hogy ne szaggasson ki egyes tételeket a júniusi párt-programból, hanem vegye az egészet, mint egészet — és tökéleteset.

S Jókai szokott szívéllyességével és engedékenységgel, a nélkül, hogy visszavonta volna criticaíját, azt mondta rá: jól van tehát, ne vitassuk ezt, s „hagyjuk az eszmék tisztázását a néhány nap mulva megtartható pártértekezletre.” (Lásd a márcz. 24-ki „Hon”-t.)

Mindenesetre érdekes fejlemény, hogy az a „Hon”, mely — a mig egyedül szolgált baloldali pártközlönyül — tehát a meghasonlás előtt, hónapokon át védte s magasztalta a júniusi programot: végre kimondandónak találta, hogy a bizony nem valami tökéletes, criticaí felüli, mit tovább is sikerrel lehetne szembeállítani a jobboldal programjával, mi nem csak a h i v ő k e t, hanem az elmélkedőket is az ellenzéki táborba csábíthatná.

Azonban hagyjuk ezt!

Elég az, hogy a „Hon” szívésségből félretette a criticaí bonczkést, s miután bíráló tetteit nem vonta vissza, nagy feszültséggel vártuk azt a közös pártértekezletet, melyre az „eszmék tisztázása” fenn-tartatott.

Nós, t. olvasók, ezen nevezetes pártértekezlet megtartott április elsőjén és nekünk úgy tetszik, hogy — áprilist jártattak velünk; illetőleg azokkal, kik nem velünk járnak együtt.

Ugyanis hiába vártuk, hogy azon nevezetes elvi kérdések felett, melyek miatt a baloldali szakadás kitört vala, az eszmék megígért tisztázása érthetővé tegye a viszont-egyesülést.

Mindkét félnek éreznie kellett — ha sejtelmünk nem csal — azt, hogy az „eszmék tisztázása” e tekintetben kétes kísérlet lehet. Azt mondták hát: feledés szőnyege a vizsály kérdéseire. Elővették a bihari három pontot, s megtoldották még egyvel, mely Magyarországi diplomatai képviseltetésére vonatkozik, s mi ellen dehogy teszünk kifogást. Ezzel meg volt.

A „Hon” egész szeretetreméltósággal mondja: „találkoztunk, kezét szorítottunk, s a válságnak vége volt, minden vita és szószaporítás nélkül.”

Komoly jelentőségű meghasonlás még nem egyenlített ki ily könnyűszerűleg.

De az eredmény mi egyéb, mint az, hogy a helyzet a baloldal tekintetében mit sem változott?

„Találkoztunk, kezét szorítottunk”, s a többit „az ellenzék vezérlete ki fogja fejteni.”

Ez valóban könnyen megy.

Tessék négy pont! Ebből kettő: negatív, kettő: vagy fölösleges, vagy mit sem distinguál! Ez a baloldali program, a júniusi, a váradi s az április elsői összeöntve. „Így szokott hódítani az elv, mely magasztos s alkudozásra nem szorult!” — kiált fel a „Hon” egész emphasissal, és még ki-emeli, hogy „nem áldozott fel elveiből senki semmit” ezen viszontegyesülésnél.

Valóban, ha „így szokott hódítani az elv”, akkor szép dolog az, a mit a baloldal csinál, s áhitattal várjuk regényes folytatását.

Halmágyi Sándor.

Urbéri kárpótlás.

Az igazságügyminiszter ó nméltóságához beadott emlékirat.

Az 1848-iki erdélyi 5-ik törvényezik az urbéri kárpótlásról, vagy is, a mint azon törvény czímében kifejeztetik, az urbéri kisajátított magán uri javadalmak statusadóssággá változtatásáról így rendelkezik:

1. §. „A magyarországi folyó 1848-iki évi 12-dik törvényezik Erdély törvényhozása is ezenel egész kiterjedésében magáévá teszi; minek folytán

2. §. az erdélyi volt urbéres kisajátított tartozásainak volt földesurak részére leendő kármentesítése alapjául ő Felső kegyes jóváhagyásával az Erdély kebelébeni kincstári és országos egyéb jövedelmek átalán, különösen pedig, meny nyire kiterjednek, a soknak jövedelmei kő-tetnek le kijelölt hypotheca gyanánt, melyek is alapjául lesznek szolgálandók e kármentesítés czélserűbb fogantatására végett netalán felveendő országos kölcsönök is; mi iránt a magyar miniszterium (melynek igazgatása alá e kármentesítés kezelése mindenesetre tartozni fog) az előbbi §-ban elfogadott magyarországi törvény nyomán is a legközelebbi hongytilésen törvényjavaslatot terjesztend elé.

3. §. Az elfogadott magyarországi 12-ik törvényezik 4-dik §-nak Erdélyre alkalmazásul az igazságügyminiszterium a földesuri kisajátított haszon megbeszélésének helyességé ellen támadható kifogások sommás megítélésére Erdély számára is — mely e részben 6-ik kerületként tekintendő — egy 5 tagból álló és a status által díjazandó választmányt nevezend haladék nélkül ki.”

Mikor az 1848-iki kolozsvári országgyűlésen ezen törvény hozatott, a Partium már Magyarországhoz vissza volt csatolva; követei azon erdélyi országgyűlésre meg se jelentek.

Az 1848-iki magyar miniszterium az urbéri kárpótlás ügyét keresztül nem vihette.

Bach kormánya az 1850-ik év közepén Bécsbe felhívott erdélyi bizalmi férfakkal e tárgyat illetőleg értekezletet tartott. Az erdélyi magyar és székely bizalmi férfiak véleménye volt, hogy a kárpótlás dolga a legsietőbben keresztülvitessék.

Erdély földesurai az 1848-iki telén történt rombolások által kidulva, épületeik romban, gazdaságaik elpusztitva, marháik elrabolva, maguk a véginség pontján állottak. A törvény és emberiség igényelte, hogy elvesztett urbériségeikért kárpótlásuk mielőbb kezeikbe adassék.

A dolog sietőleg csak úgy lett volna keresztülvihető, ha a telkek után adatik átlagos kárpótlás, a mint Magyarországon ez így is vitetett keresztül.

Mi legyen az egész, vagy is az ugynevezett jobbágy-telek, azt a közszokás rég ismerte Erdélyben; már az Approbata Constitutio 3-dik része 29-dik titulusa a közhelyek felosztására nézve kulesul az antiqua sessiokat hozza fel; az 1819-iki urbéri összeírás a telkeknek nem mekkoraságára nézve, hanem azon kérdést illetőleg, hogy melyek az urbéres-telkek útmutatásul szolgálhatott, miután azok beirattak; állították, miként azon körülmény, hogy a telkek különböző nagyságnak voltak, ezen kules elfogadása ellen érvül fel nem vehető, mert a törvény nem az urbéri földet, hanem az azon fekvő tartozásokat rendelke kárpóttatni.

A többi nemzetiségekből levő bizalmi férfiak, különösen a szászok, elleneztek, azon okot adva, hogy mivel Erdélyben rendezett urbér nem volt, nem lehet tudni, mi az egész-telek. Ezen utóbbi vélemény fogadta el a kormány.

Egy kis előteget adott a földesuraknak, melynek kulesul az urbéres-telkek után 1848-at megelőzőleg fizetett kis földadónak ösztörös összege vétetett; de az urbéri kárpótlási tüke iránti intézkedés elhalasztatott.

Ezen előteget még párszor ismételtetett. Az előlegekből előbb levonattak az azokat kapó földesurak adója; kezeikbe majd mi sem ment. Néhány év mulva egy rendkívüli előleg határozatott azon földesurak számára, kik kárt szenvedtek az 1848-iki kidulásokkor, de oly módon, hogy azoknak, kik a forradalomban részt vettek, tagadtassék meg. Még az akkor divatos katonai ítéletek sem kívántattak e végre, hanem elég volt egy bezirks-commissariusnak titkos informátója, hogy egyszerűen számosoktól megtagadtassék.

Ezen előlegek készpénzben adattak. Utóbb nyolcz évi kamat czime alatt 1857 elejével adtak ismét egy előleget, de azt már urbéri papirokban.

Az alkotmányos érzelmek fő támasza volt Erdélyben a volt földesuri osztály; vezérelve volt az akkori kormánynak: ezt megtörni, és az urbéri kárpótlást számára úgy juttatni ki, nehogy helyre-állhasson vagyoni állapota. Ezen vezérrelvet alsóbb közegei az alkalmazásban minél tovább, annál károsítóbban tartották magok előtt.

Csak is kilencz év mulva az urbéri felszabadulás után indult meg a kárpótlási töké kiadása: addig sem ez, sem földhitelintézet, vagy más kölcsön-tárak, sem semmi egyéb nem segített. Ellenben az osztrák törvények behozatala után azon szabálylyal, hogy a fel nem mondott és fel nem hajtott kamatok három év alatt elévülnek, reájok zúdított a meg nem fizetett kamatokért hitelezőiknek árja.

Az 1854-iki június 21-kén kiadott urbéri pá-tensben már kimondattak volt az urbériségekért adandó kárpótlás elvei. Annak 10-ik, 11-ik és 12-ik §-ai a következőket állítják fel:

1) Az urbéri tartozmányok iránti abolitioi, vagy relutioi szerződések cseiben

a) Ha ily abolitioról vagy határozatlan időre szóló relutioról szerződéseknek fogva az urbéri szolgálmányok pénzben váltattak meg, akkor ezen kötelezett évenkénti pénztartozások alapján kell a kárpótlást kiszámítani.

b) Ha az urbéri szolgálmányok állandólag kiszabott (fixe) terményadással váltattak meg, a kárpótlást azon vagy azzal egyenlő ár alapján kell kiszámítani, melyet a földadó cataster (Grundsteuer provisorium) ilyekre határozott.

c) Ha a terményadások a föld termésének egy kiszabott részében állottak: a Grundsteuer provisorium szerinti bruttó termés, mint az illető földek évi termése fölveendő, ennek értéke a steuer provisorium szerinti árszámításhoz képest felszámítandó. Ezen évi bruttó-jövedelem elosztván a szerint, a mint a tartozott termés hányadrésze volt beadandó, adja ki a kárpóttandó bruttó mennyiséget.

Ezen három megelőző esetbeni kiszámított évi tartozmányi értékből a pátens 11-ik §-a szerint le kell vonni egy hatodat, a veszteségekért, behajtási és fellgyvelési költségekért; a fennmaradt öthatod-nak huszszorozott összege teendő a kárpótlási töké.

De ezen kárpótlás semmi esetre nagyobb nem lehet, mint a mennyire azon helységi más hasonló kiterjedésű és osztályu urbéri földeknek, a következőkben kiszabott területkénti kiszámítása kiütend.

2) A hol abolitioi vagy relutioi szerződések nincsenek, a pátens 12-dik §-a szerint az mind külső, mind belső földnek kiterjedése határozottatott a kárpótlás kiszámításának alapjául, oly módon, hogy egy 1600 öles hold után az 18^{19/20}-diki urbéri classificatio 1-ső osztályba tett helységekben 1 frt 10 kr, a 2-dik osztályba tettekben 1 frt, és a 3-dik s 4-dik osztályba tettekben 50 kr c. pénzben vétessék fel urbéri jövedelemnek, s ennek huszszorozott összege kárpótlási tökének.

Semmi különbséget nem tett ezen szabály arra nézve, hogy minő módon miveltek az ily föld, általános kitevelekkel mondja: intra villan, und extra villan Grund.

Az abolitioi és relutioi szerződések Erdélyben igen ritkák voltak, következőleg a legtöbb esetben a 12-dik §-ban kiszabott territorialis fel-számítás szolgált az urbéri kárpótlás sinormértékéül. Összerontotta eképp a pátens az 1848-iki törvénynek azon határozatát, mely az eltörölt tartozásokat rendelte volt kárpóttatni. És mivel a kárpótlási összeg nem átlagosan a telkek után, hanem az urbéri birtok holdjai után határozottatott, bonyolodott s hosszadalmassá tette az ügy keresztülvitelét, s módot adott az ezt kezelő kormányköz-geknek, minél több alkalommal ugy intézkedhetni, a miképp a földesurak megrontására alkalmasnak vélték.

Már előbb, u. m. 1851-ben megkezdették volt Erdélyben a Grundsteuer provisorium, vagy is föld-adó cataster körüli munkálatokat; a föld könyvek előbb bevallások alapján szerkesztettek. Kapcsolatba hozattak ezekkel a pátens 13-dik §-a szerint az urbéri kárpótlás keresztülvitele a végett, hogy a kárpóttandó felszabadult telkeknek mekkorasága holdszám szerint felszámíttassék.

Az akkori kormány az erdélyi urbéri kárpótlás keresztülvitele végett egy bizottmányt állított fel N.-Szébenben, mely később földtehermentesítési alap igazgatóság nevet kapott. Ez most Kolozsvárt

a kir. főkörmányszék mellett van. N-Szebenben léte alatt 1861-ig vezérszemélye Grim József helytartó tanácsos volt, egy merőben idegen csehországi ember. A helyett, hogy a kormány a pátens már felállított elvei szerint egyszerűen mindjárt verificaló bizottmányok által helységenként kitisztáztatta volna az urbériségek mennyiségét, rendeletet adott ki, mely szerint mindenik volt földesurakat kötelezte, hogy vesztett urbériségeit bizonyos kiszabott határidő alatt, helységenként külön, és mindenik egyes felszabadult urbérisének neve után az általa birt földek holdszám szerinti mennyiségét külön bejelentse. Ez a szegényebb földesurakat, kiknek nagy része nem értett hozzá, ügyökhöz fogadására és költségekre kényszerítette. Azonnal hirdetmények jelentek meg olyaktól, kik az urbéri kárpótlás dolgát nyereszkeskedésre kívánták felhasználni; több percent volt a díj, mi néha tízig felment, a melyért a dolgot elvállalták.

Grim József úr tovább ment. Tabellákat nyomtatott, rubrikákkal, melyek szerint a bejelentés megtételek; és e tabellákat némi hasonlatossággal szerkesztette a Grundsteuer provisoriumához. A Grundsteuer provisorium földkönyveiben a kaszálók a kertekkel, a szántók, a szőlők, az erdők, a legelésre használt helyek és a természetlenek minden egyes birtokos után külön rubrikákba irattak be.

A rosszabb szántók és kaszálók, melyeknek termő képessége kevés volt, a legelők és erdők közé irattak, habár azokat a volt urbéris időkint kaszálja, némelyeket fel is szánt. Néhol a szőlőket is, melyeket a volt urbérisnek 1848 után felhagyni tetszett, ezek közé írtak. Havasos, erdős helyeken tág birtokok vannak, melyeket a volt urbéris néhány éven keresztül szántott vagy kaszált; mikor silányulni kezdett, felhagyta s legeltetésre használtat kezdett szántani s kaszálni. Ezek a földkönyvekben mind a legelők és erdők sorába irattak.

Vannak helységek, hol régi idők óta a volt urbériseknek telki egyes állományaikhoz tartozó erdő-nyilak voltak külön birtokaikban; és ezenkívül meg volt oly urak is, melyben faizási javadalommal birtak. Ezen egyes erdő-nyilak is az erdő rubrikájába tették a Lagerbuchokba a volt urbérisek nevei után.

Az urbéri pátens azon részért, mely a közlegelőkből és a faizási servitussal terhelt erdőkből szakasztatik ki, a pátens 40-dik és 48-dik, s több az 5-dik szakaszban erre vonatkozó §§-ai értelmében a volt urbériseknek, nem rendel a földesurak számára kárpótlást adni azon okból, mert az ily közlegelő és erdő többi része kirekesztül a földesurak marad, és a szabályozás után az urbérisek minden haszonvételének terhétől mentesül.

Eltörlés a telek utáni azon egyes földkekből, melyeket az urbéris néha legelésre használt, melyeken néha fát vágott, mint addig is az urbéri telekhez tartozó, és kirekesztül használt külbirtokokból semmi részt nem rendelt a földesur számára visszabocsátatni.

Mindamellett Grim József úr mikor a Lagerbuchok külön rubrikái szerint szerkesztette az urbéri kárpótlás bejelentési tabelláit, kihagyta a rubrikák sorából a legelők és erdők rubrikáit.

A földesurak, kiket a törvény biztosított, hogy kárpótlás nélkül ingyen semmit urbérisaik számára adni nem tartoznak, nagyobbreszt beirták volt az ily legelőnek vagy erdőnek állított urbéri földkeket is a szántók vagy kaszálók sorába. (Folytatjuk.)

Országgyűlési tudósítás.

A képviselőház ülése április 3-án.

Elnök: Szentiványi Károly. Jegyzők: gr. Ráday László és Radich Ákos.

Napirenden: a kérvényi bizottság jelentésének folytatolagos tárgyalása; az állandó igazolási bizottság előterjesztése; a nemzetiségi bizottságból hiányzó 16 tagra a szavazatok beadása.

A miniszterek közül jelen vannak: Lónyay Menyhért, Gorove István, b. Eötvös József és gróf Festetics György miniszter urak.

A mult ülés jegyzőkönyve hitelsítettván, — Elnök az időközben beérkezett kérvényekről tesz jelentést.

Elnök felhívja a képviselőket, hogy a nemzetiségi-bizottságból hiányzó 16 tagra szavazataikat adják be.

Madarász L. a napirend megtartását kívánja, sürgetvén az állandó igazolási-bizottmány előterjesztését. (Fölkiallások: Holnap!)

Elnök a ház tegnapi határozatára hivatkozik, mely szerint a szavazatok beadása elrendeltetett s kiemeli, hogy a hiányzó tagok megválasztása nélkül a bizottmány nem működhetik.

A ház elhatározza, hogy az állandó igazolási bizottság előterjesztését a holnapi ülésben fogja tárgyalni, mit az elnök végzettképpen kimond s az ülés idejét holnap 10 órára tűzi ki.

A szavazójegyek beszédese alatt következő jelölték neve kering a képviselők között:

A nemzetiségi-bizottság megválasztandó 16 tag: Kuba János, Maniu Anré, Pasczoly János, Hunfalvy Pál, Berzevich Tivadar, Juszot Kálmán, Fehdenfeld Frigyes, Glatz Antal, Ivackovics György, Szilágyi István, Gajzágó Salamon, Teleki Domokos, Urházy György, Boheczel Sándor, Mihályi Péter, Madocsányi Pál.

Elnök a vasúti küldöttség megválasztott tagjait alakulást végett d. n. 4 órára ismételve (mivel tegnap csak három jelentek meg) összehívja.

A képviselőház márc. 30-án tartott ülésében felolvasott törvényjavaslatok.

Törvényjavaslat

a törvények kihirdetéséről.

Miután az 1848-dik évi 4-dik t.-czik 2-dik §-a értelmében a törvények ő Felsége által az országgyűlés folyama alatt is szentesíthetők, hogy ezen intézkedés célja, t. i. a hozott törvények mielőbbi életbe léptethetése, a kihirdetés késedelmétől meg ne hiúsítsák, s hogy egyszersmind azok az egész országra nézve ugyanazon időponttól kezdve birjanak kötelező erővel, — a törvények kihirdetésére nézve rendeltetik:

1. §. Minden törvény, miután ő Felsége szentesítésével ellátva, az országgyűlés mindkét házában kihirdettetett: az ország hivatalos lapja (Budapesti Közlöny) által hozatik köztudomásra.

2. §. A törvény szövegével egyült közzéteendő mind a királyi szentesítés napja, mind pedig azon nap, a melyen a törvény az országgyűlés alsó- és felsőházában kihirdetve lett.

3. §. A törvények a hivatalos lapban ily módon közzétett szövege közhitelességgel bír.

4. §. A mennyiben az időpont, a melyben valamely törvény hatálya kezdődik, magában ama törvényben megállapítva, — vagy ez időpont megállapítása a miniszteriumra bízva nincs: minden törvény kötelező ereje az ország hivatalos lapjában lett megjelenését követő 10-dik napon veszi kezdetét.

5. A szentesített törvénynek eredeti példánya az országos levéltárba tételik le; annak az illető szakminiszter által hitelsített másolatát pedig egy példányban minden törvényhatóságnak koronként megküldetnek.

6. §. Ezenkívül a belügyminiszter minden naptári év végével egybegyűjti a bezárt év folyamában az országgyűlésen alkotott és ő Felsége által szentesített törvényeket, keletkezésük és illetőleg kihirdetésük sorrendjében, s e kinyomtatott gyűjteménynek egy-egy példányát a törvényhatóságoknak szintén megküldi.

7. §. Minden évről külön törvénygyűjtemény adatván ki, s minden ily gyűjtemény a sorszámozást újra kezdvén: a törvényekre való hivatkozás a naptári évek s a sorszámnak idézése által történik.

8. §. A jelen törvény 3. és 4. pontjának intézkedései a hivatalos lapban közzétett kormányrendeletekre, utasításokra, kinevezésekre és egyéb kezesiményekre is kiterjesztetnek.

9. §. Az ország hivatalos lapja minden törvényhatóság számára hivatalból megküldetik.

Kelt a magyar királyi minisztertanács határozatából.

Pesten, 1868-dik évi március 24-én.

Horváth Boldizsár s. k.

Törvényjavaslat

a görög-keleti vallásnak ügyében.

1. §. Az 1864-ik évben összehívott és 1865. évben Karloviczon folytatolag tartott szerb nemzeti congressus, a mennyiben az az 1847—8. 20. t.-cz. 8. §. rendeletétől eltérőleg alakított, utólagosan törvényesítettik.

2. §. A magyar- és erdélyországi görög-keleti románok részére felállított önálló, a szerbekével egyenjogú metropolia, nemkülönben az erdélyi keleti püspöki egyháznak érsekséggé lett emeltetése, törvénybe iktattatik.

3. §. Miután e szerint a görög-keleti vallásnak két egymástól független egyház tartománya lett elválása az 1848. XX. t.-cz. 8. §-ban biztosított önkormányzati jogoknak külön leendő gyakorlását szükségessé teszi: ugyanazért — fenntartván ő Felségének alkotmányoszerint gyakorlandó legfelsőbb felügyelési joga — a fennevezett két metropolianak hivi jogviszonya vannak egyházi, iskolai és alapítványi ügyeiket külön-külön és az illető metropoliták által ő Felségének leendő előleges bejelentése mellett időszakonként egybehívandó egyházi gyűléseiketben (congressusaiokban) önállóan intézni, rendezni és a congressusokon alkotandó s ő Felsége által jóváhagyandó szabályok értelmében saját közgeiki útján önállóan kezelni és igazgatni.

4. §. Mindkét metropolia híveinek joguk van továbbá, ugyancsak a legfelsőbb jóváhagyási jog fenntartása mellett, congressusaiak szerkesztését is rendezni.

5. §. E célból a miniszterium megbizatik, hogy a rég fennálló gyakorlat szerint az illető főpásztorokon kívül, 25 egyházi, 50 világi s ezek közé választandó 25 határvidéki követhől álló görög-keleti szerb nemzeti congressus mielőbbi összehívását eszközölje.

6. §. Ugyancsak a miniszterium fogja összehívni, a görög-keleti román püspöki zsinat fölterjesztéséhez képpelt, az illető főpásztorokon kívül 30 egyházi, 60 világi s ezek közé választandó 10 határvidéki követhől álló görög-keleti román nemzeti congressust is.

7. §. Az ily módon összehívandó két congressus legelső feladata leszen, a congressusok szervezetét ő Felsége jóváhagyása mellett megállapítani.

8. §. A két metropolia különválásából eredő

mindennemű követelések, a mennyiben kölcsönös egyezség útján kiegyenlíthetők nem lennének, úgy az egész metropoliat, mint a püspöki megyéket, vagy az egyházközösségeket, vagy netalán egyes egyéneket illetők is, az igazságügyminiszterium által e célra delegálandó bíróság előtt lesznek érvényesíthetők, mely bíróság végzése és ítéletei ellen egyébiránt mindazon perorvoslatok alkalmazhatók, a melyeket a polgári perrendtartás egyéb perekben megenged.

9. §. Az 1848. XX. t.-cz. 8. §-ának a jelen törvénnyel ellenkező rendeletei eltöröltenek.

Felolvastattak még ezenkívül: 1) A kereskedelmi- és iparkamarákat, 2) a n.-várad-eszéki vasutat, 3) a magyar észak-keleti vasutat, 4) a zánkai- és hatvan-miskolci vasutat és 5) a czukor és égetett szeszes italok kivitelénél visszatérendő fogyasztási adó tárgyában előterjesztett törvényjavaslatok.

Az első javaslatból kitetszőleg a Királyhagón innen egyelőre a következő kamarák állítatnak fel: 1) Kolozsvárott: Kolozs, Torda, Doboka, Belső-Szolnok, Küküllő, Alsó Fehér- és Hunyadmegyék, Maros- és Aranyosszékek, Kövár- és Naszódvidékek s az előszámláltakban levő sz. kir. városokra. Brassóban: Beszterce, Brassó és Fogaras vidékek, Szeben, Segesvár, Medgyes, Ujgyház, Szászsebes, Nagy-Sink, Szerdahely, Szászváros, Köhalm szász székek, Csikszék, Háromszék, Udvarhelyszék székely székek; — Felső-Fehérvármegye s a mindezekben fekvő sz. kir. városokra.

Tordamegye és Aranyosszék egyesült honvéd-egylete.

(Folytatás és vége.)

A központi bizottmány munkálata gyorsabb s könnyebb eszközölhetéseért fiók-bizottságok is küldetnek ki a megye és szék terület különböző helyein.

A központi bizottmány megbízatásával kifelől legszentebb kötelemét vélte teljesíteni az által, hogy a haza dicső emlékü kivégzett derék tábornokai az „aradi vértanúk” gyászemlékét megünnepelje, mely hála-adóját lerőta mult évi december 17-én; továbbá:

Állatva, miszerint működési köre pénzkiadásokat igényel, és tiszta tapasztalatból merített tudomása levén arról, miszerint a volt honvédek anyagi viszonyai egymásközi kirovás útján azokat fedezni nem engedik, az egylet felmerült s felmerülő belsülkségeit fedezésére egy tánczvizalmat rendezni határozta el, mely határozat valóstására kebeléből bizottságot küldött ki.

A tánczvizalom határidejéül 1867 december 26-kát tűzte ki, a meghívásoknak vidéken levő szétosztása és beléptijegyek elárúsítására a megye és szék területéhez mérten többeket felkért, jelesen:

1) A megye felső-kerületében felkérte közkedvességben álló megyei alispán Veress Károly bajtársat, kinek 100 beléptijegyet is küldött, s ki folyó évi január 11-én beküldött, 65 elárusíthatott jegyek árába 55 ft 40 krt o. é.

2) Szolgabíró Dávid András urnak küldött 50 beléptijegyet, melyből 42-öt elárusítva, beszolgáltatott 25 ft 20 krt.

3) Szolgabíró Csipkés Albert urnak küldött 50 jegyet, melyből 12-öt elárusítva, beküldött 17 forint 60 krt.

4) Szolgabíró Boér Elek urnak 30 jegyet, melyből 27 elárusított jegyért küldött 16 forint 20 krt.

5) Szolgabíró Rác Sámson urnak 60 jegyet, melyből 38 elárusított jegyért beküldött 24 forint 50 krt.

6) Szolgabíró Darkó Lajos urnak 25 jegyet, melyről ez ideig még semmi tudósítást sem kapott.

7) Szolgabíró Moga László urnak 25 jegyet, melyért beküldött 15 ft 60 krt.

8) Hancz Pál honfittársnak 30 jegyet, melyért beküldött 18 ft 60 krt.

9) Korelnak Kolozs János bajtársnak 50 jegyet, melyből 21 elárusított jegyért beküldött 13 ft 60 krt.

10) Magyar Pál bajtársnak 50 jegyet, melyből 16 elárusított jegyért beküldött 12 ft 40 krt.

11) Helyben Tordán Harmath Kristóf kereskedő urnak elárusítás végett kiadott 30 jegyet, ebből 15 elárusított jegyért beadott 10 ft 20 krt.

12) Osztián-testvérek, kereskedő-háznak, 30 jegyet, melyből 2 eladott jegyért beadott 1 forint 20 krt.

13) Fekete Ferencz kereskedő urnak 30 jegyet, melyből 14 eladott jegyért beadott 11 forint 80 krt.

14) Timbus József kereskedő urnak 30 jegyet, melyből 22 eladott jegyért beadott 14 forint 40 krt.

15) Lengyel Ádám bajtárs az általa elárusított 28 jegyért beadott 27 frtot.

16) Nagy Imre bajtárs általa eladott 73 jegyért beadott 104 ft 39 krt.

17) Szigethi Péter elárusított 16 jegyért 9 forint 60 krt.

18) A tánczvizalom alkalmával a pénztárnál elkelt 96 jegy árába begyűlt 65 ft 20 krt.

19) A tánczvizalom alatt Tiszt Györgynő által e célra készített kivarrt kép kisorsolásából 4 ft.

Ezek szerint az összes bevétel 462 ft 59

kr o. é., azaz: négyszáz hatvankét forint 59 kr o. é., és pedig ezen összeget ennyire a tett felülfizetések emelték, következőleg: Felülfizettek: Báro Kemény György 25 ft, Miksa Elek 7 ft 60 kr, Ugron Sándor 4 ft 40 kr, gróf Teleki Gusztáv 4 40 kr, Horváthi Károly 3 ft 80 kr, Haver Mihály 3 ft 80 kr, Horváthi József 2 ft 80 kr, báro Kemény Ödön 2 ft 40 kr, Wieder Frigyes 2 forint 40 kr, Székely Elek 2 ft 20 kr, Abt Ernő 2 ft, Zsagamotzi Vigilio 2 ft, Mendl Farkas 2 ft, Moga László 2 ft, Elekes István 2 ft, Puhl Ignác 1 ft 90 kr, Puhl Ignác 1 ft 90 kr, Nagy Miklós 1 ft 80 kr, Dávid András 1 ft 40 kr, Rác Miklós 1 ft 40 kr, Dávid Márton 1 ft 40 kr, Orbán Antal 1 ft 40 kr, Bogdánfi D. 1 ft 40 kr, Bornemisza 1 ft 40 kr, Jakab Gergely 1 ft 40 kr, Spitz Albert 1 ft 40 kr, Szigethi Sándor 1 ft 20 kr, Darkó Károly 1 ft 20 kr, Pozsoni Antal 1 ft 20 kr, Velics György 1 ft 20 kr, Bartha Lajos 1 ft 20 kr, Kolozsi János 1 ft, Tompa Károly ügyvéd 1 ft, Menasági György 1 ft, Ferenczi Miklós 1 ft, Kasza András 1 ft, Velics Ödön 1 ft, Seps Mihály 1 ft, Lengyel Ádám 1 ft, Salamon Alajos 1 ft, Heiszter Antal 1 forint, Miskolci 1 ft, Fegyverneki Sándor 1 ft, Salamon 1 ft, Timbus József 80 kr, Szilveszter Gamaliel 80 kr, Domján Miklós 80 kr, Nagy Mihály 80 kr, Lénárt Imre 80 kr, Biró Miklós 80 kr, Szűcs Gábor 80 kr, Szentpéteri Nemes János 80 kr, Csongvai Domokos 80 kr, Némethi Sándor 80 kr, K. Nagy Imre 80 kr, Nagy József 80 kr, Rigó Frigyes 80 kr, Váradi Károly 80 kr, Szigethi Miklós 80 kr, Urmancei János 80 kr, Pap Gyula 80 kr, Dombrádi Gyula 80 kr, Székely Miklós 80 kr, Pap Joachim 80 kr, Lefkovics F. 60 kr, Balázs Ferencz 40 kr, Dávid István 40 kr, Péter József 40 kr, Nagy Gáspár 40 kr, Jakab István 40 kr, Fűzi Samu 40 kr, Magyar Pál 40 kr, Gál Géza 40 kr, Lemberger Manó 40 kr, Kovács János 40 kr, Aradi Ferencz 40 kr, Csegei Mihály 40 kr, Magyar Efrain 40 kr, Péntes Lukács 40 kr, Székely János 40 kr, Czákó László 40 kr, Pap András 40 kr, Enyedi Albert 40 kr, Rác Parthen 40 kr, Lukács Sándor 40 kr, Szemerjai Ferencz 40 kr, Mihácz Károly 40 kr, Jancsó Károly 40 kr, Fehér Károly 40 kr, gr. Rhéday Lajos 40 kr, Péteri Ferencz 40 kr, Bujthe László 40 kr, Gruza Ferencz 40 kr, Karácsoni Gerő 40 kr, Körösi Albert 40 kr, Gazda Márton 40 kr, Kende Gusztáv 40 kr, Gál János 40 kr, Kovács 40 kr, Nagy Zsigmond 40 kr, Miksa Imre 40 kr, Harmath Sándor 40 kr, Simon András 40 kr, Kövendi Márton 20 kr, Henter Károly 10 kr.

A központi bizottmánynak folyó évi január 5-éről kelt határozatához képest az ügy érdekében őszinte hazafini köszönet nyilvánítatik a közreműködött egyéneknek, valamint azon hazánkfiainak is, kik előtt a honvéd név elég kegyelt arra, hogy ily szük pénz viszonyok között is igyekeztek felkarolni az eszmét, elősegíteni a honvéd egylet alakulhatását.

A megbízva volt bál-bizottság a legnagyobb örömmel teljesíti kötelemét, utólagosan hozzátéve, hogy a bál nagyon sikerültnek mondható volt, kedélyesen mulatott a szép számú közönség, és hogy költségei aránylag kevésbe rúgtak fel, miután az összes kiadás a tánczvizalom alkalmával csak 60 forint 68 kr o. é.

Alig jött rendelkezése alá a központi bizottmánynak a fentebb kitett összeg, már is erkölcsi-leg kényszerítve volt az egylet szorosan vett kabli szükségéin kívül eső kiadásokat is fedezni, ugyanis:

Jelentkeztek a központi bizottmánynál oly igazolt honvédek, kiknek inségeit erkölcsi kötelem-ben állott enyhíteni, s valamennyire az élet reájuk nehezült terhét, egy rövid ideig bár, elviselhetővé tenni.

Haltak el honvédek a legnagyobb szükségben s inség nyomott körülmények között, kiknek eltemettetéséről, minden más segély és alap hiányában, szintén a központi bizottmány teendője vala az egylet nevében, gondoskodni.

Es nem mult el nap, melyen a nyomor kinzott honvéd egyike, másika a legjogosabb igényekkel ne kereste volna meg központi bizottmányát az iránt, hogy az éhhaláltól mentes rokkant honvédek, elhunyt honvédtársak árvaít, de fájdalom, a legszentebb felebaráti kötelességének — tehetség hiányában nem teljesíthetése — gátolta azt annyira teljesíthet, mint a mennyire igényvetetett.

Miután ebbeli kötelességeinek lehetősége szerint igyekezett megfelelni és a honvédek igazolásával előrehaladhatott, folyó évi március 1-ére Tordára hírlapok útján meghívta a honvédek alakitó nagygyűlésre.

A Tordamegye és Aranyosszék területén lakó honvédek mai nap tartották az alakuló nagygyűlést, mely által a két külön törvényhatóságbeli honvédek egyesült honvéd-egylete megalakult.

Az egylet számát az igazolási könyv szerint 250 eddigelő igazolt honvédet. Alapszabályok gyanánt a helyi viszonyokhoz kevés módosítással a pest-budai honvéd-egylet alapszabályai fogadtattak el, és az egylet képviselőire egy elnök, két alelnök, egy a megye távolabbi fekvésű felső-kerületében, 12 választmányi tag, kik közül négy szintén felső-kerületbeni működéssel, a központ behatása mellett, egy pénztárnok, egy ellenőr, egy fő- és két aljegyző, kik közül egyik szintén a felső kerületben.

letben, mintegy fők-választmány kiegészítő tagjaul leendő megválasztatása határozatott el.

Ennek következtében közfelkiáltás után választattak meg tisztviselői következők rendben: Elnök Szigethi Miklós őrnagy; alelnök, Tordán, Pál Ignác őrnagy; alelnök, a felső-kertületben, gróf Teleki Domokos százados; pénztárnok Fekete Ferenc tizedes; ellenőr Velics György főhadnagy; főjegyző, Tordán, K. Nagy Imre huszárs-köztitkár; főjegyző, felső-kertületben, Gáman Miklós.

Választmányi tagok: Tordán, mint központban, Kolozsi János őrnagy, Szigethi Sándor főhadnagy, Lengyel Ádám százados, Szász Sándor főorvos, Balla Domokos, Tolvaj Benedek hadnagy, Szentkirályi Gábor főhadnagy, Majai István tizedes. A felső-kertületben: Horváth Mihály, Madaras András, Tolvaj Ferenc, Boér Albert.

Végül elhatározatott, miszerint az igazolt honvédek igazolt jegyeik kiosztassanak, a még magokat nem igazolt honvédek nyilvánosan az igazolásra felszólíttatnak.

Az egyet pecsétje pedig e körirattal határozatott ellátni: „Tordamegye és Aranyosszék egyesült honvéd egylete pecsétje. 1868.”

Torda, márc. 25-kén, 1868.

K. Nagy Imre,
honvéd-egyleti főjegyző.

Ausztria.

Bécs, apr. 3. A „Volskfreund“ egy 14 egyházi által aláírt iratot közöl, mely Auersperg miniszterelnökhez van intézve, s melyben az aláírók azon aggályukat fejezik ki, hogy az államalapítvány első cikke szerint jogaik hatásköre megsemmisített a tekintetben, hogy saját ügyeiket önállólag intézhessék. — Ugyancsak a fennevezett lap jelenti: A concordatum revisioja végett kiküldött bizottság Rómában egy válasz- emlékiratot készített, mely — egy Antonelli által szerkesztett bevezető-jegyzék kíséretében — a közelebbi napokban érkezett Bécsbe.

Bécs, apr. 3. Az alsóház mai ülésében a vallási törvény azon módosítással, hogy vasárnapokon az isteni-tisztelet alatt a közmunkák megszüntetendők — elfogadtatott.

KÜLFÖLD.

Munkások zavargása Belgiumban.

A csendes és szorgalmas Belgium néhány nap előtt komoly zavargások színhelye volt. A zavargásokat az idéző elő, hogy több közszépbányatulajdonos egyetértőleg leszállította a munkások napibéret és sokaknak felmondta a szolgálatot.

A legnagyobb mérvű zavargás a Charleroi környékbeli közszépbányai munkások közt volt március 26-kán. E zavargásokra vonatkozólag Brüsszelből következő tudósításokat veszünk:

Már a kezdetleges összecsoportulás mintegy 6—700 emberből állott, kik között a férfiakon kívül nők és gyermekek is voltak, s a zavargók száma még az nap tetemesen szaporodott. Több közszéptelepen és vashámorban rendetlenkedtek s károkat tettek, számos gépet összerontottak, ajtókat, ablakokat összetörték, s a dolgozó munkásokat kényszerítették a munkával felhagyásra. Egy tiszt 12 csendőrral gátolag közelített, s jeleneteken megsebesítette. Délután 4 óra tájban Brüsszelből katonaság érkezett; a zavargók Montignyben voltak, midőn egy csapat gyalogság utolérte őket, s felszólíttatván, hogy oszoljanak szét, feleletül követket s más dobható tárgyakat hajgáltáltak a katonaságra, s erre a katonák rájók tüzeltek. A zavargók közül 9 halva s 13 sebesülve maradt a színhelyen, a katonák közül is többen kaptak sebeket.

A zavargások kezdetéről és egész lefolyásáról igen érdekes közleményeket olvasunk egyik francia lapban, melyet megismertünk mi is olvasóinkkal. Így szólnak a közlemények:

Szerda, márc. 25. Több közszépbánya munkások megszüntették munkájukat annak következtében, hogy több bányatulajdonos, közös meg egyezéssel, határozta leszállítani a napibéret, s a munkások egy részét elbocsátani. Az összeállott munkások egész nap a törvényes korlátok között maradtak, s a hatóság nem tett rendkívüli intézkedéseket. Csütörtök, márc. 26. reggeli 6 óra. A munkaelkezdés órájában mintegy 600 főnyi tömeg berontott a Chatelineau községben levő Gouffre-féle bányatelepre; már sok munkás leereszkedett a bányába; s lázongók kijelentették, hogy nem szabad dolgozni; a gépmesternek megparancsolták, hogy a bányában levő munkásokat huzza fel, különben elvágják a kötelet. A gépmester kénytelen volt engedelmessé válni. 8 órakor a kantonban csak mintegy tíz lovas csendőr volt. Ezek a színhelyre siettek, s a vezénylő hadnagy felszólította a zavargókat, hogy a dolgozást tovább ne akadályozzák. Ekkor előlépett egy munkás, s a tiszt elé egy vonalt huzva krétával, így szólt hozzá: „Halál fia ön, ha e vonalt átlépi.” A tiszt e szavakra megsarkanyozta lovát, előre ugrott, s azon percében halva terül le két lövés következtében. A csendőrök közül is megsebesített négy ember, s a kisdud csapat kénytelen volt visszavonulni. — 11 óra. A zavargók községre községre, telepről telepre vonultak, akik asszony is van közöttük, s mindenütt

kényszerítik a munkásokat a nem dolgozásra. A helységi hatóságok s a gyárak és telepek igazgatói hasztalan iparkodnak őket lecsillapítani; több hivatalnoknak bántalmak követték el. Darlodat metallurgiai műhelyét folyjuttatták. — Délben. Mindenfelől érkeznek csapatok a zavargás színhelyére. Minden percében újabb zászlóaljakat hoznak a vasúti vonatok. — 3 óra. Az egész kertületben elterjed a zavargás, több műhelyt felprédálnak, s felgyújtanak a zavargók. Martigny-sur-Sambreben a lázadók megtámadják a katonaságot, ez tüzel, négy munkás elesik. Más helyeken is összehúzódsra került a dolog, s több helyütt folyt vér. — 7 óra. A Brüsszelből érkezett csapatok 4000 főnyi haderőt képviselnek. Este felé helyreállítják a csend. Mind a két részen 10 halott és 13 sebesült van. A következő éj nagyon csendes volt. — Márc. 27. A munkások szüntelése több bányában most is tart, némely helyeken hozzá láttak a munkához. Mindenütt a legnagyobb csend uralkodik. Az élelmiszerek drágasága, a munkabér leszállítása és a munka megszorítás idezték elő ezen mozgalmat, mely nem bir semmi politikai jelentőséggel. — Egyik brüsszeli lap tudósítja, kit a zavargás színhelyére küldött, azt írja, hogy az egész vidék olyan, mint valami tábor. — A katonák az utcákra ütöttek tábor. Mindenfelé csendőrök lepték el az utakat. A munkások haragosan vonultak lakásaikba.

A zavargások márc. 28 kán azonban, úgy látszik, ismét megújultak. Ezt jelenti a táviratok. A brüsszeli lapoknak márc. 28 án esti 7 órakor ezt távirják: A zavargások újra megkezdettek, ma reggel Lambassert vidékén, s Taménés irányában terjednek. Egy lovas vadász eskadron küldetett arra felé.

KELETI ÜGYEK. A rumén kamara 32 tagjának törvényjavaslata a zsidó nyomás tárgyában a civilizált világ közvéleménye által elítéltetett. Hogy e tárgyban Franciaország hogyan gondolkodik, azt láttuk. Az egyetemes izraelita alianca központi választmányával lord Lyons angol követ Párisban tudatja, hogy az angol királynő megadta a kellő utasításokat bukuresti ügynek, melyeket az európai izraeliták közönsége iránti részvét sugallt neki. Nigra olasz követ hasonlólag erőlyes hangon irt ugyanezen központi választmányhoz, kifejezve óhaját, hogy az üldözések megszüntetése iránt, mely most nem egyéb nyilvános scandalumnál. Különben a rumén kabinet is belátta, mennyire gyűlöletes dolog az egész, s azért elhatározta a kormány és a többség, hogy az ellen síkra fognak szállani.

Oroszország tengermellékén, főként Kronstadt körül nagy a mozgalom. A „Schl. Ztg.“ szerint az orosz kormány nagyon el van a flottával foglalta.

BAJORSZÁG. Trautenbergól írják márc. 29-ről: „Tegnap itt nagy kihágás történt. Ellenőrségi gyűlés tartott, melyre 26 község landwehr-köteles legénysége behivatott. De a lapok nem mondák meg, mi végből fog e gyűlés megtartatni, s hire járt, hogy a szolgakötelesek a porosz király, mint főhadvezér hűségére fognak fel eskettetni. Az ifjak követelték, mondják meg, ki az ő fővezérük. A bajor királynak készek letenni az esküt, de nem a porosz királynak. Hogy mit válaszolt erre a hadparancsnokság, nem tudatik. A hadkötelesek továbbá zokon vettek, hogy csendőrséggel fogták őket körül, s követelték a csendőrök eltávolítását. Ekkor kezdődött csak a had el-hadd. A csendőrök egyike, mint mondják, annyira felbőszült e követelésen, hogy kardot rántott s a zajongók közül egyet megsebesített. A behívottak erre megrohanták és földre terítették a csendőrt, löfögyveret összetörték s az utcára dobták, az ablakokat bezuizták és a tintatartókat feldöntötték. A bizottság pedig jónak látta eltávozni.

FRANCIAORSZÁG. Párisban most sokat beszélnek arról, hogy de Moustiermarquis helyére Drouin de Lhuys fog kinevezetni. Ily változás a külügyminiszteriumban legrosszabb hatást szűlné Berlinben és azért a jelen körülmények között nem látszik valószínűnek, ámbár a berlini s porosz kabinet viszonya semmi esetre sem oly rózsás, mint minőnek azt közönségesen állítják. A „Nürnberg. Correspond.“ egyik levelezője idevonatkozólag megjegyzi, hogy a két kormány között még mindig bizalmatlanság uralkodik, és ha bárhol a világon valami kedvezőtlen dolog történik Franciaországra nézve, Párisban mindjárt a berlini miniszter gonosz szellemét látják abban. Így most azt mondják, hogy Bratiano és társainak izgatása az alsó Dunán, porosz inspirációra visszavezethető.

KÜLÖNFÉLEK.

— Az erdélyi országos pénzügyigazgatóság, folyó hó 24-dikén megszűnik működni, s az erdélyi részekben eddig fennállott 6 kerületi pénzügyi felügyelőségek helyébe csak két felügyelő lesz fog szerveztetni, Kolozsvárt és Szébenben; ezeknek élén egy főtanácsos állandó, mellette négy tanácsos, négy titkár stb. A két új felügyelőség e hó 24-én kezdendő meg tevékenységüket.

— Érdekes végtárgyalások folytak le Kolozs megye törvényszékénél múlt pénteken és szombaton. Az első tárgyat négy meregyoi ifjonez által elkövetett kisebb szerű rablás képezte, s erre a nagyobbára jogtanulókból álló hallgatóságot, ugy hiszszük, inkább a tanár, ifj. Groisz Gusztáv neve vonta, ki ez alkalommal védőül lépett fel, s jeles

védbeszéde a meghallgatásra valóban méltó is volt. A termet zsufoltig megtöltötte szombaton már a bűntény nagysága is csatlakozott a védő, ügyvéd Groisz Nándor nevéhez. A tárgyalást legnagyobb tapintattal Lészai L. vezette. Megrendelt gyilkosság forgott szögyegen; azon Nagy-Almás taval történt gyilkosság, melyet pár hóval ezelőtt, mint azon járás szolgabírája által földerített, röviden már említettünk volt. Említettük ott, hogy egy embert 5 forint volt képes rábírt egy másiknak meggyilkolására; s e körülmény a nyomozásokból is kiderült, mert csakugyan ennnyivel jutalmazta az anyós, egy 60-as vénasszony veje megfojtóját. — A kihallgatások befejeztetvén Kolozs megye e polezra méltóan emelt főügyésze, Sebestyén Mihály, mint közvádó, megdönthetetlen logikájával mindkettőre kötel általi halált kért; védő hasonlóan szép beszédében az így kimondott ítéletet kegyelem végett felterjesztetni kívánta; mire a bíróság kimondta az ítéletet: kötel általi halált, olyformán, hogy előbb az anyós, mint bűnszerző, s aztán a közvetlen tettes végeztessék ki. — Az elítéltek, kik közül a közvetlen tettes, egy jól megtermett szép férfi az ítéletet, habár leverten, de teljes lélekjelenléttel hallgatta végig, főbebeztet jelentettek be. — Nem hagyhatjuk említetlenül azon jelenetet, mely az általános meghatottság közepette is mosolyt idézett elő: A mint ugyanis az eszmével zavarba lenni látszott vénasszony feje fölött a halálos ítélet elhangzott, ez ezen felkiáltással fakadt riva: „Istenem odabaza mindenem elpusztul!” — Ugyanez alkalommal még két kisebb bűntény ítéletét börtönré e gyilkosság miatt.

— Vasárnap a honvédegyelet, kedden a házi zenekör javára rendeztetett színházunkban hangverseny. Mindkettő programja elég érdekes arra, hogy a figyelmet magára s a közönséget a színházba vonja; azonban zsűfoltasig telt házát egyiknél sem jelezhetünk. Az első programját mult számunk hozta; a másodikban hölgyeink közül részt vettek: Bennel Amália, Bereczné, gróf Bethlen Vilma, Bodola Lenke, Csulak Etelka, Csulak Bertha, Dézsi Ilka, Dézsi Bertha, Foris Teréz, Gyulai Jolán, Gyulai Luiza, Hintz Hermin, Hintz Jenni, Jusztí Amália, Klein Frigyesné, Kornis Janka, Szász Domokosné, b. Szentkereszti Klára, Rajka Teréz, Récsi Emilné, Salamon Mária, Schell Luiza, Schütz Nelli, Teslátk Tinka és Vasitz Izabella. — A közreműködők mindkét alkalommal a legnagyobb tetszésnyilvánításban részesültek.

— Hogy a magyar főváros az alkotmányos aerában mily óriási léptekkel halad előre, tanúsítja azon körülmény is, hogy jelen évre 500, mond ötszáz új ház van bejelentve.

— A polgári társalkodó mult vasárnap közgyűlésében a revideált alapszabályok számos tag kíváncsára újból tárgyalás alá vétetvén, azokból néhány pont kitörölletett. E szerint a társalkodó régi czime megmarad; az évi díj ezután is 9 ft lesz, a tagok nem fogják magukat 3 évre kötelezni stb. — A szabályoknak ezen kitörölésekre képesti átdolgozására bizottmányt neveztetett ki. Jegyzővé Biró János, könyvtárnokká Csányi Ferenc választott meg.

— A „Méhecske“ cím alatt ifjusági heti lap indult meg Pesten mult évi december 1-jén Sz. Kalósa Róza által szerkesztve; közül költeményeket, szavalmányokat, beszéyleket, szindarabokat, regéket, természettani és természetrajzi cikkeket. „Esztinéni látogatásai“ cím alatt a 6-dik számban állandó cikksorozat kezdett meg, melyben kis olvasóit játékokra tanítja meg, melyeknek előadása mindig egy-egy mulatságos történet, vagy tanulságos mesével van egybe szőve. E cikksorozatról elég azt mondanunk, hogy Majthényi Flóra ismert kedves tollából foly. „Ilonka szűnőrái“ cím alatt Ilonka tudósítja olvasóit mindenről, a mi szepet, vagy érdekes lát Pesten; most egy játékboltba, majd egy festő műtermébe vezet; most játékokról, divatról beszél, majd a nemzeti színházat írja le növendéktársnői számára. — „Kálmán diák szűnőrái“ban eljár a tudós-társaság, Kisfaludy-társaság gyűléseire, színházba, hangversenyekre stb. beszél a nevezetesebb emberekről, politikáról stb. Közül „szemelvények“et a külföldi ifjusági iratokból, továbbá rejtvényeket, adomákat sat. Közleményei tanulságosak és mulatságosak, úgy, hogy a növendék-olvasó mintegy játszva sok hasznos ismereteket szerez belőlük. Ezeket főlemlyve nem mulaszthatjuk el, a szöveget figyelmeztetni arra, hogy gyermekeiknek a jó nevelésnél jobbat ugy sem adhatván: ne sajuálják e lapra előfizetni. A mint értesültünk, még teljes számú példányok vannak. A kinek gyermekei vannak, ennél jobbra azt a pár forintot nem adhatja, nagyobb örömet nem szerez, mint e lap jártatásával. Előfizetési ára egy évre 6 ft, félrelevele sat. Szerkesztőnk lakása Pesten van, Papnövelde-utca 7. szám alatt, hova a pénz- és levelek küldendők. Ajánljuk a gyermekeiket szerető szülőknek.

— Perczel Mór — írja a „Hazánk“ — vasárnap Székes-Fehérvárra utazott, az ottani honvédegyelet meghívására folytat. Midőn e vonat berobogott a pályavarrá, dörgő eljen fogadta, mely még fokozódott, midőn a tábornok kiszállt a vagonból. Az indóházban s az indóházon kívül az utcákban s téreken roppant néptömeg várta a társadalom minden osztályából s üdvözölte. Legelsőbb a honvéd-egylet elnöke üdvözölte a tábornokot, ki erre

egy nagy lelkesedést előidézett s viharos éljenek-től kísért beszédben válaszolt. Bevonulása valóságos diadalmenet volt. A házakon nemzeti tricolor lengett, az erkélyeken s ablakokban Székes-Fehérvár szépei üdvözöltek Perczelt. Az utcákban roppant nép tödült fel s alá, s a merre elhaladt kocsián a tábornok, mindenfelé lelkes éljenés hangzott feleje. A tábornok a Schenzl-szállodába szállásoltatott, s ki sem piheuhette magát, midőn a honvédegyelet, a Vörösmarty-kör, az ipar s a polgárság képviselői siettek tiszteletére. Beszédei ez alkalommal átgon-doltak, higgadtak s nagy hatásnak voltak. Két órakor diszlakoma volt rendezve tiszteletére, melyben 200-an felül, nagybőra, Székesfehérvár intelligenciája — vettek részt. A tábornok üdvözölő táviratot kapott Baja és Sopronból, melyben bizalmat szavaztak neki. Másnap Veszprémben folytatta útját.

— Csernátany, ismert publicistánk s a „Hon“ földgöztársas városunk falai közé érkezett, s itt ülti az ünnepeket.

— Horvátországból írják: A legszélsőbbal a magyar országgyűlésben felköltötték nálunk a közügyemet s komoly értekezletekre adtak alkalmat minden körökben. Bizonyos emberek titkon örvendenek, és kéjtelve dörszölük kezeiket a feloszlás szellemétől áthatott ezen különböző nyilvánulatok felett; a józan gondolkodású és finom érzeti lakosság nagyobb része ellenben mélyen bosszankodik ily észtelen eljárás felett. Oly körökben, melyek becsületes uniora törekszenek Magyarországgal — s ezek éppen a legtekintélyesebbek és legjobbak az országban — igen nagy a rokonszenv Magyarország iránt s az összetartozás érzete oly élénk, hogy mindenkor komoly aggodalom keletkezik, valahányszor Magyarország egén vészletek felhők mutatkoznak. E körök tehát igen felháborodtak a legszélsőbb eljárása felett, s e tekintetben olykor ominosus jóslatokat hallani. A jóbarát nem ritkán tisztábban lát és helyesebben ítél annál, kit a dolog illet, s tanácsa számos esetekben üdvösebb, mint a melyet elfogultságunkban önmagunknak adhatunk.

— (Necrolog.) Szekeres Adél, a maga, ugyszintén apósa szebeni ügyvéd Kovács János és nője Gyergyai Klára és gyermekeik: Róza és Albert nevében a legmélyebb fájdalommal s keserűséggel jelenti, hogy forrón szeretett férje, illetőleg szerető fiu és jó testvér, a kolozsvári ev. ref. egyház lelkiismeretes ügyvéde kovácsnai Kovács Sándor életének 29-dik, boldog házasságok 2-dik évében, f. hó 5-kén, hosszan tartó szenvedés után egy jobb életre szenderült. Béke a kiszenvedett porokon!

— (Necrolog.) M. Csaszvei Miske Anna, neje; gyermekei: Farkas, Berta, Eszter, Ida és Lajos; Deák Zsuzanna, öz. Dózsa Józsefné, nővére; Miske Zsuzanna öz. Nagy Györgyné és unokája, Miske Eszter öz. Nagy Jánosné, Miske Klára, Csongvay Károlyné s gyermekei; továbbá Jakab István és gyermekei, szomorúan jelentik, mikint a jó férj, édes atya, testvér és szeretett rokon köpcezi Deák Ferenc, volt kir. táblai ügyvéd, életének 71-dik évében, éppen azon napon, a melyen 37 évvel ezelőtt a szeretet lánczai fűzték nejehez, azaz: április 4-kén meghalt Maros-Vásárhelyt, honnan porai elindítottatva, Andrásfalván helyeztettek végnyugalomra. Béke poraira!

— Curiosum. Márc. 22-kén a besztercebányai megyeházra egy detvai jubászt hoztak, ki vad kislője által nagyon feltűnt. Ezen jubász az utolsó farsangi napokban egy szép fiatal leányt vett nőül. Az ifju menyecske menyegzője után soha vig nem volt, a nélkül, hogy baját valakivel közölte volna. Sok zaklatás után végre megvallotta, hogy az ő férje tulajdonképpen nem férő, hanem csak olyan nő, mint maga, csupán azon különbséggel, hogy az férfi ruhát visel. Az álférfiut azonnal elfogták és a megyei törvényszék elé állították, vad-sága daczára, mely tagadhatlan, eddig velős válszokat adott.

— A nemzetközi egylet (associationale), mely az 1867-ki világkiállítás alkalmával alakult s székhelye Páris, tagjai pedig az egész földgömb minden rendezett államaiban léteznek, közgyűlésében magyarországi igazgatójává Térey Pált választotta meg. A párisi „Akademie National“ szűntén közgyűlésileg Téreyt rendies tagjává nevezvén ki, az erre vonatkozó okiratot megküldte.

— Egy német, ki magyarrá akar lenni. Az országgyűlés elé terjesztett kérvények közt ilyent is jelentettek be: Alsó-ausztriai, neu-sierli születésű Mayr Lőrincz hittudor, cs. kir. főkaplán és a fens. kir. gyermekek hittanára és lelkésze, ki az utóbbi koronázás ünnepe, mint udvari szertartó részvétel, meghatva az alkotmányos és nemzeti szellem nyilvánulásai által, lelkeben forró vágyt kelt ezen nemzet fia sorába számíttatni, s e célból a képviselőházhoz a honfűsítés megadásáért folyamodik. A belügyminiszteriumhoz tétetik át további intézkedés végett.

— Kegyetlen anya. Egerben egy asszony közelebb a legborzasztóbb kegyetlenségeket követte el kis gyermekén, s ha a hatósági örök véletlenül a kínzás pillanatában köze nem lépnek, halálgyötürte volna. A szivtelen a kis gyermek kezét több ízben a forró kályhához szorította, fogait a kis fokával kitördelte, s egy darab fával olyat csapott a gyermek fejére, hogy majd halálát okozta. E szivtelen teremtet most el van fogva, a

gyermeket pedig a hatóság vette gyámsága alá. Midőn a szerencsétlen anyja kezéből kiszabadították, reszketett és fázt, s oly éhes volt, hogy elgyöt-résére már az is elég lett volna.

— Párisból. Haussmann báró, éppen most nyilvánosságra hozott jelentése szerint Párisban 1867-ben 3,809 ház épített, mely számot csak az 1860-diki építések multak felül, mely évben 3,986 ház készült. Ugyancsak 1867-ben 1,305 ház bontott le. Ekkor a lebontott házak száma 14,287-re megy, míg az újonnan építettek 23,753. A mult évi világiállítás alkalmával Párisban 2 millió 400,000 idegen fordult meg, s naponta körülbelül 100,000 lakott ottan, s mindennek dacára a szállásokban szükség nem volt.

— Amerikai modor után estélyek van nak Pesten keletkezésben, melyekre öt szakférfi egyesült, francia, angol, olasz nyelvek, könyvve-zetés, levelezés, árnyas, váltókémeti számolás stb. tanításra. A nyelvtanítók mind anyanyelvüket ta-nítják. E tanítás, mint fennebb látható, különösen tiszteletbereknek szól, mi természetesen csak növeli a vállalat becsét.

— Előfizetési felhívás „A telekköny-vek Erdélybe behozatala tárgyában szükségesített előmunkálatokba utmutató” című munkára a ro-mán birtokosság számára, írta Popu József, kolozs-megyei főbíró és egyesbíró. A főmunkát magyar igazságügyminiszter egy 1867. nov. 8-án 278. sz. alatt kelt leiratában közhírre teszi a telekkönyvi intézmény erdélyi behozatala tárgyában szüksé-gesített előmunkálatokai rendeletet. Ezen intézke-dés által egy Erdélyben mostanig igen nagyon ér-zett szükség fedeztetik, mert csak a telekkönyv mutatja meg teljesen a hitel azon fokát, melyet az ingatlanok megérdemelnek, az emeli a föld értékét, növeli és biztosítja a hitelt, a tőke forgásának új forrást nyit, előmozdítja a mező gazdaságot, azon-kivül az adás-vevést, cserét s más ingatlanokkali ügyleteket is biztosít és könnyít. Valóban a vidéki román nép számára, melynek vagyona kizárólag földekből áll, a telekkönyvi intézmény nagyon óhaj-tott. Ezen könyvek fontossága miatt, melynek be-hozatalára szükséges előmunkálatok Erdélyben Ko-lozsmegyével megkezdődtek, alólirt hiszi, hogy a román birtokosságnak egy szolgálatot tett az emli-tett utmutató összeállítás által. Az előfizetési ár

40 kr o. é. Kolozsvárra Stein János könyvkeres-kedése, bérmentve, küldendő. „A gyűjtők 10 elő-fizető után 1 tisztelet példányt kapnak.” A szerző.

Kimutatás a kolozsvári kisegítő pénztár-egylet forgalmáról mártius havá-ban 1868.

Bevételek:

Pénztármaradék a m. hóról	33,581 ft 21 kr.
Havi, rendes és rendkívüli be-té-telek	89,710 „ 20 „
Könyvdíjakban 120 új tagtól	121 „ 20 „
Kamat, provisio és váltódíj	5,844 „ 5 „
Bélyegdíjakban	325 „ 65 „
870 tag által visszafizetett köl-csön	298,325 „ — „
A bevételek összege	427,907 „ 11 „

Kiadások:

988 tagnak kölcsön	330,330 ft — kr.
Tisztviselők fizetése	276 „ 33 „
Irodai kellékek	53 „ 48 „
Bélyegre	320 „ — „
Kamat	59 „ 45 „
Tőke-visszafizetés	78,666 „ 30 „
Pénztármaradék	18,201 „ 55 „
	427,907 „ 11 „

Kolozsvárt, mártius hó 31. 1868.

Tauffer Ferencz, Geltsch János, Wagner Frigyes, igazgató. könyvezető. pénztárnok.

— Nagy-Váradon április 3-dikán tartott hetivásáron következő árak jegyzetettek: Tiszta-búza 1-ső osztályú 5 ft — kr, 2-od oszt. 4 ft 50 kr, 3-ad oszt. 4 ft — kr; kétszeres búza 1-ső oszt. 3 ft 90 kr, 2-od oszt. 3 ft 80 kr, 3-ad oszt. 3 ft 50 kr; rozs: 1-ső rendű 3 forint 50 kr, 2-od rendű 3 forint 40 kr, 3-ad rendű 3 forint 30 kr; árpa 1-ső rendű 2 forint 10 kr, 2-dik rendű 1 forint 90 kr, 3-dik rendű 1 ft 70 kr; zab 1-ső rendű 1 forint 70 kr, 2-ik rendű 1 forint 60 kr, 3-ik rendű 1 ft 50 kr; tengeri 1-ső rendű 6 ft 2 ft 40 kr, 2-ik rendű új 2 ft 40 kr, 3-ik rendű új 2 ft 20 kr; borsó 4 ft 50 kr; lencse 4 ft 50 kr; bab 4 ft — kr; köleskása 4 ft — kr; burgonya 1 ft 40 kr; 1 mázsa lángliszt 12 ft — kr, zsem-leliszt 9 ft — kr, fehér kenyérliszt 7 ft — kr, barna kenyérliszt 6 ft — kr; 1 fuvar széna 2 ft 10 kr, szalma 1 ft 20 kr, szalonna 36 ft, 12 font zsupszalma 7 kr, 3 font alomszalma 3 kr; 1 öl (6 láb) tűzi bükfa 16 ft, tölgyfa 15 ft, cserfa 17 ft, 1 font marhabús 24 kr, öntött gyertya 44

kr, lámpaolaj 36 kr, ó bor itezéje 20 kr, új-bor 16 kr, pálinka 16 kr, szilvapálinka 44 kr. Szesz itezéje 19 kr.

Nemzeti színház.

Tóth József vendégszerelése nem csak azért volt igen kíváncs, hogy a kolozsvári színházlátogató közönség alapos műtényének megfelelő ala-kot szemlélhetett valahára a színpadon, hanem több tekintetben hasznos hatása is volt. Jeles vendég-művésznök április 1-én „III. Richárd“-ban a cím-szerepben lépett fel. A nagyvárású ördöge által zaklatott Richárdot, ki a korona utáni küzdésében semmi eszköz, semminemű bűn, vér- és fellelmetől nem riadt vissza, s kinek nagyvárású lelkiismerete szavát is eltudja hallgattatni, a borzadásig következetes hű alakban állítá elénk. Egy jelenet-ben, midőn mint Gloster herceg az általa meg-gyilkolt Henrik király temetésekor az özvegynek Ladi Annának (Szépné) a bűnbánat látszatával szerelmet vall, s az anyjára sértve levő nőt, a női hiúság tömjenezése által maga iránti bajlódására bírja; habár azon kifejezése mesteri, s taglejtései páratlanok voltak; mégis, legalább nekünk úgy tetszett, hogy hangjában nem volt meg a lágyaság és olvadékonyság ama szelidése, mely az utat a szívhez eltalálja. Szépné a gyűlöletből a megbecsá-tás s végül a szeretetig átmenő érzelem-küzdelmet úgy hangjával, mint játék- és szemkifejezéssel igen helyesen tolmácsolta, de a mimikát nem vette elég-gé segítségül, mintha márványsima homlokát és szép arcát sajnálta volna a szenvedélyek eltorzító kifejezésével elborítani.

Április 2-án „Linda“ csaknem tíres ház előtt énekelte le. Oly előadást csak is M. L. Gerecs-né bájos hangja tett élvezhetővé.

Április 3-án Tóth József jutalomjátékául e szin-padon először „Téli regé“ Schakespeare-től, regé-nyes dráma, vagy tán helyesebben színpadi ros-z novella, mert e drámát a nagy szellemű mester egyéb műveihez hasonlítva, férczmunkánál egyéb-nek keresztelni nem lehet. A játék végén a leg-hatásosabb jeleneteket, mint például a születésekor kitett s csak felnőtt korában viszont feltalált király-leány felismerését, otromba pástorok beszélék el felfogásukhoz mért buta kifejezésekkel. A színház-tömege volt, a jutalmazott kiéltetkor taps, éljen-

zés és koszorúk fogadták. A jutalmazottat tisztelői egy értékes mente-átöltő antik csattal lepték meg. A játékközben a tűnemenyes díszletek előállítására nézve azon figyelemzetéstül veendő megjegyzésünk van, hogy erősen rongja az illúsiót, ha a néző előbb a sodronyt s köteleket látja feltűnni, és az-után a díszleteket. De ez még megjárja, de midőn, mint a mai előadás alatt, oly tűzi játékok mutat-nak be, mely nem is szép, de oly kiálhatatlan füstöt gerjesztett, melynél különb a chlumi csata-téren sem lehetett, ez mindenesetre megróvást ér-demel; — azívesen lemond kiki a tűzijátékról, ha nézését ennyi szenvedés árán kell megvásárolni.

Április 4-én „Don Pasquale“, opera Donizetti-től. Gerecsné és Reszler jutalomjátékuk. Gerecsné (az özvegy szerepében) kitűnőleg énekel, tapsok, virágbokréta s koszorúkkal lön kinttette. E saison alatt ma utósor lépett fel, reméljük azonban, hogy jövőre viszont látjuk.

Hivatalos értesítések kivonata.

Pályázat. A topánfalvi erdőhivatal kerü-le-tében egy alerdősi és egy erdővédi állomásra április végeig.

Árverés. Elekesen egy 50 ezer frtra becsült legelő máj. 29. jun. 27.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Április 6-án: 5%, Metaliques 100 ft 56.50. 5%, Nemzeti kölcsön 100 ft 62.80. Kamat 57.35. 1860. Kölcsön 82.20. Bankrészevény 702. Hitel-intézeti részevény 200 ft 182.90. London 10 ft st. 100 ft 23 1/2, kr 115.95. Ezüst 113.35. Cs. királyi arany 5.52 1/2.

Április 4-én: Földterhmentesítési kötvény Magyarországi 72.50 Erdélyi 67.50.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

Nyiltér.

Alólirt gyógyszerárban egy gyógyszerész-segédi állás turesedésbe jött s azonnal elfoglalha-tó. — Szászváros, március 20-án, 1868.

Spech Gusztáv,
gyógyszerész.

Egy német, technikailag képzett államér-dőszeti hivatalnok az erdélyi nagy földbírtok-osok valamelyikénél alkalmazást keres. Bővebb felvilágosítás a szerkesztőségéknél.

HIVATALOS.

512. 1868.

K. i. sz.

Hirdetmény.

Melynél fogva Sz.-Udvarhely városa tanácsa részéről, ezennel közhírre tétetik, hogy Sz.-Udvarhely városában mind a magány szükségére mind pedig tűzérkedés vé-gzett behozandó borknak erdélyi vedrenként 10 o. é. krajczárjával — az idegen hely-ről behozott sernek hasonlóképp 10 o. é. krajczárjával — a helyben termelt ser erdélyi vedrenként 4 o. é. krajczárral leendő megdíjazása (taxa) a folyó 1868 év május 1-ső napjától számítva három egymásután következő évekre folyó **április 27-én** városi tanácsánál nyilvánosan tartandó árverésben hasznonbérbe fog adatni. A vállalkozni kívánók azon figyelemzetéssel hivatnak fel, hogy a ki kiáltsai árának 10%-ját bánatpénzül készpénzbe, vagy állam papirokban kötelesek beténni, az árverésről feltételek Sz.-Udvarhely város tanácsánál, a hivatalos órákban meg-tekintethetők.

Sz.-Udvarhely város tanácsának 1868 mártius 27-én, tartott üléséből.

KOVÁCS DOMOKOS.

Eln. sz. 212. 1868.

Hirdetmény.

Nemes Kolozsmegye törvényszéke elnöksége részéről ezennel közhírre tétetik, miszerint nms. Kolozsmegye törvényszéke fogdájában letartóztatott elítelt fegyenczek a rendes piaci ár alóli napi bér előre fizetése mellett a beállandó mindennemű kerti és mező munkákra megyei biztos dírtól mentesül.

Eziránti előjegyzések elfogadtnak a rendes hivatali órákban, nms. Kolozsme-gyének belfarkas-utcai házánál az 5-ik számú szobában.

Nemes Kolozsmegye törvényszéke elnökségétől, Kolozs-várt, mártius 30-dikán 1868.

Biró Pál, főbíró.

NEM HIVATALOS

! Husvétii pirostojások ! Tauffer János csukrázatában KOLOZSVÁRTT.

Kaphatók a legszebb husvétii pirostojások nagyválasztásban, 10 krtól egész 2 frtig, kaphatók továbbá **mindég friss cream-, salon-, chokoládé- és liqueur- confectionek.**

Megrendelések gyorsan és pontosan igazittatnak.

Legujabb

Csoda Camera

Ezen legujabban feltalált gép meglepő hatást idéz elő; a gép áll egy ládából, melyben egy különösen összealkotott lámpa és lencse által, egy látogató-jegy alakú bármely fénykép erősen megvilágosított, az így megvilágosított kép a falon, vagy bármely sima tárgyon tetszés szerinti nagyságban idézethet-kül elő. Kinek fénykép gyűjteménye van, igen érdekes leendő barátait, rokonait, kedvesét életnagyságban a falra varázsolva látni, és ezen mulatság családoknál estélyeken bizonyosan nagy időtöltést fog szerezni.

Bár mily fénykép, vagy tárgy, mely a gép fociába befér, vagyitva, plasticai-lag és az illető színben tűnik elő, s azon előnye van a Camera obscura felett, hogy tárgyai nem töredékesek.

A tett kísérletek eddigé minden nézőt a legnagyobb mértékben **kielégi-tettek és megleptek.**

Nézetünk szerint ezen Csoda Camera, fényképezés, festők és iskolák szá-mára is elcsészert, mivel a legesekélyebb fáradsággal a legkisebb tárgyak és ké-ppek rögtön megnagyíthatók, mi igen sokszor nagy előny.

A legbámulatosabb hatást azonban a mellképekkel lehet előidézni, kivált ha a fénykép jó és tiszta.

Ara egy ilyen Csoda Camera-nak I. 30 ft.

II. 20 ft.

Erdélyben kapható egyedüli bizományos **DEMJÉN LÁSZLÓ-nál**
Kolozsvárt (111)

(16) 1/2 % 1868. (6-*)

Valódi MOLL SEIDLITZ-PORA

mely a párisi műkiállításán arany-érmét nyert.

Középponti raktára a „Gólyához“ címzett gyógyszerár Bécshen, és egye-dül az alább megnevezett raktárakban kapható.

Figyelemzetés. Miután tapasztaltam, hogy az ugynevezett Seidlitz-por használati utmutatói ártatlant, melyek szóról szóra az enyim szerint utánozva, a közönség csalódására, még saját név-aláírást is viselik, s ily módon azok külsőjeiről ítélve saját gyártmányaimmal könnyen felcserélhetők lé-vén, bator vagyok azért ezen hamisítások ellenbe óva-sul mindenkit azon megjegyzéssel figyelmeztetni, mi-seint az ilyenek szereket megkülönböztetése végett, „az általam készített Seid-litz-por minden katulyája és minden egyes adag papir-burkolata hiva-talos őrizmény alatti saját véd-íparjeggyemmel van ellátva.“

Ára egy bépecsételt eredeti skatulyának 1 ft 25 kr. oszt. ért.

Használati utasítással minden nyelven.

E porok számtalan, rendkívüli esetben bebizonyult gyógyhatásuknál fogva minden eddigelő ismert házi gyógyszerek közt bizonyára a legelső helyre méltatandók. A csá-zári nagy birodalom minden részéről hozzáuk beküldött több ezernyi hálaírat részletes bizonyítványul szolgál, hogy azok rögzített dugulás, emésztetlenség és gyomorégés, io-vábbá görcsök, vesebetegség, idegbaj, szívdobogás, ideges fújás, vértörődés, kösz-vényszerű tagfájdalom, s végül hysteria, hypochondria, tartós hányási inger stb. esetei-ben a legjobb eredménnyel használtatik, s a legártalmasabb gyógyeredményt vi-viak ki Ezen, már nagy csomaggá női levelezés számtalan bizonyítványait tartalmazza azon szen-vedőknek, a kik gyakran, miután az allopathiai és vizgyógyimódot hasznaltan használták. ezen egyszerű házi szerhez folyamodik és egészségüket egyszerre és állandóan vissza-nyerték. Ezen elismerési iratokban a nép majd minden osztálya u. m. tanítók kereskedők, kézművesek, műészek, mező gazdák, tanárok, hivatalnokok, katonák, sőt gyógyszeré-szek és orvosok is, valamint több oly mindkét nemből való egyének képvisei-ek, a kik-nél azelőtt a leghíresebb gyógyforrások a legkisebb könnyebbülést se idézték elő és a kik csupán a valódi Seidlitz-Porok rendszeres használata által lettek tökéletesen egészségesek.

Valódi minőségben kapható **osupán osak**
Kolozsvárt: **BINDER K.** (ezelőtt Ritter) gyógytárban b-monostor-utca a városi Redoute során; továbbá **WOLFF J.** gyógytárban.
Beszterczén: Szongot György.
Brassóban: Jekelius F.
M.-Vásárhelyt: Jency Károly.
Bucher M. és Burdats A.
Nagy-Károlyban: Schöberl.
Nagy-Szebenben: Müller gyógyész.

A fennebbi czégeknek létezik még ezeken kívül a
norvegiai „Bergen“ városból való
valódi
DORSCH-MÁJHALZSIROLAJ

raktára is.
Ára egy nagyobb üvegen 1 ft. 80 kr. egy kisebbnek 1 ft. o. é.
Az üvegek el vannak látva védmárkával és kimerítő használati utasítással.
Ez az egyetlen faj, mely minden töltés előtt vegytanilag megvizsgáltatik és cin-kupakkal elzárt üvegekben küldetik el. — Ezen legtisztább és leghatályosabb májhalz-sir faj a dorschhalaknak legodonosabb egybegyűjtése és kiválasztása által van megnyerve, és egyáltalában semmi vegytani kezelés alá nem vonatott, hanem a **bépecsételt üvegekben levő folyadék egészen épen és azon állapotban van, miként az közvetlenül a természet által nyújtott.** — E valódi Dorsch-májhalzsirolaj Európának minden orfusi tekintélye által mint legjelesbb gyógysszer a mell- és tüdőbajokban, scrophulus és rachitis, kösz-vény és csúsz, idült bőrküüts, szemgyuladás, ideg- és több más bajokban legsikeresebben alkalmaztatik.

MOLL A. gyógysszerész Bécshen, „zum Storch“, Tuchlauben.

(110) % (1-2)
Kolozsmegyében a Szászregén M.-Vásárhelyi főútvonalon fekvő O-Gyèresen arányosított özves korcsomarlási jog folyó 1868-ik év április hó 24-ik napján kezd-ve, három egymásután telő évekre, ár-vezés útján hasznonbérbe kiadó levén, a birtokosság és község részéről ezennel köz-hírre tétetik, miszerint az errenéze szük-séges előárverés, folyó év **április 16-kán** d. e. 11 órakor Mooson az alispány házánál fog megtartatni, hol a feltételi pontok még az előtt is megtekinthetők.

O.-Gyères, 1868 április 4-ikén.

(40) % (4-8)
Dr. Pattison
csúszvattaja
azonnal enyhít és gyorsan gyógyít mindennemű
csúzt és köszvényt,
mint arcz-, mell-, nyak és fogfájást, fő-kéz- és térd-csúzt, inrángotást, hát- és ágyékfájdalmat.
1 ft 50 kros csomagokban kapható
ENGEL JÓZSEF gyógysszerárban Kolozsvárt.

(101) (2-10)
Alólirt szállító és **bizományi** üzlet ajánlja magát Erdélyből és Erdélybe szállítások eszközzésére a leg-pontosabb szolgálat biztosítása mellett.

ADLER IGNÁCZ

Nagy-Váradon, fekete-sasutca.

(3-12)
A SZÜLEKET ERDEKLŐ.
Hosszu időt igénybe vett szorgos tanulmányozásomnak sikerült a Giliszta be-tésgnég, mely a gyermekek sorából oly tömörked áldozatot ad a sírnak az álta-lam feltalált „Giliszta-oskoládában“ tökéletes gyógysszer állítani elő. Használati módja a saleték gőgyölésén olvasható.
Kapható Kolozsvárt: **SOMLYAI LÁSZLÓN** s. k. gyógysszerész Tokajban.
Nylakozat. Alólirt es. kir. birodalmi vegyész, támaszkodva a tudomány pontos gyógysszer-észt bonczolásoknak eredményére, véleményét ezennel nyilvánkeltatja, miszerint Kröczer Ágoston toka-i gyógysszerész úr által „Giliszta-oskoládát“ név alatt feltalált és készített giliszta ellenes saleték erős hatást daczára is, az azt használók egészségre nézve — a megfázott adagok helyl — hosszabb használat mellett is, minden tekintetben teljesen ártalmatlanok. — Bécs, márcz. hó 15. 1867.
KLEVINSKY V. s. k., es. kir. birodalmi vegyész.